

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1972-1973

14 MAART 1973

BEGROTING
van de Culturele Zaken van de Nederlandse cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1973

SECTOR NEDERLANDSE CULTUUR

Artikelen die tot de bevoegdheid van de Commissie
voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport behoren

(Permanente vorming, lichamelijke opvoeding,
sport en openluchtlevens)

VERSLAG
namens de Commissie
voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport
door de heer ADRIAENSENS
aan de Commissie voor de begroting uitgebracht

DAMES EN HEREN,

De Minister van Nederlandse Cultuur heeft in een
inleidende uiteenzetting zijn beleid toegelicht.

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Henckens.

Vaste leden : de heren :

d'Alcantara, T. Declercq, Diegenant, Gheysen, Henckens, Heylen,
Monard, Otte, Peeters, Vannieuwenhuyze;
Adriaensens, Decoux, De Rore, Geldolf, Nyffels, Van Hoorick;
Babylon, Kuijpers, Slegers, mevrouw Van der Eecken-Maes;
de heren Bascour, Boey, Sprockeels.

Plaatsvervangers : de heren :

Coens, De Bondt, Deneir, Gerits, J. Verhaegen;
Van den Eynde, Vernimmen, Wyninckx;
Van Elsen, Van In;
Bonnell, De Croo.

Zie :

4-1 (1972-1973) :

- N° 1 : Ontwerp van decreet.
- N° 2 : Amendementen.

1. Uiteenzetting van de Minister.

In de voorbije jaren werden belangrijke beslissingen genomen die nieuwe culturele activiteiten mogelijk hebben gemaakt of aan bestaande initiatieven een nieuwe impuls hebben gegeven.

Het huidige regeerakkoord schenkt meer aandacht aan het Cultuurbeleid dan dit in vorige akkoorden het geval was.

De overtuiging dat in dit land naast een socio-economische planning een evenwaardige socio-culturele planning moet worden uitgewerkt, wint geleidelijk aan veld.

Deze optiek bepaalt dan ook de krachtlijnen die aan ons cultuurbeleid ten grondslag liggen.

1° Opvoering van de participatie van zoveel mogelijk burgers aan alle facetten van de cultuur. Deze omvat een brede waaier van activiteiten. Het kunnen onder meer zijn :

- initiatieven tot persoonlijke levensvorming;
- sportbeoefening;
- kunstbeoefening;
- bevordering van de lectuurvoorziening.

Hier leven bekommernissen om een zo groot mogelijk aantal mensen (jeugd en volwassenen) bewuster te maken van de noodzaak van **voortdurende vorming** en hierop gerichte initiatieven te bevorderen.

Van een sensibilisatiecampagne moet thans overgestapt worden naar een concrete actie. Deze moet tot hoofddoel hebben : **de kwaliteitsverbetering** van het sociaal-cultureel werk. In de eerstvolgende weken zal aan een **werkteam** waarin de groepen die het sociaal-cultureel werk behartigen, duidelijk inspraak moeten hebben, gevraagd worden een aantal duidelijk omlijnde experimenten voor te stellen.

2° Bijzondere aandacht voor de **bevolkingslagen** die tot nog toe **de minste kansen kregen** tot ontwikkeling en socio-culturele participatie :

- bij de jongeren;
- door het wijk- en buurtwerk. Een ontwerp van decreet over het buurtwerk strekt ertoe het werk dat op dit gebied moeizaam gepresteerd wordt, te ondersteunen. Het zal tegen 1.5 april bij de Cultuurraad ingediend worden.

3° Opvoering van de **werkings- en begeleidingsmogelijkheden** van het bestaande socio-cultureel werk.

Met dit doel zullen tegen 15 april een aantal ontwerpen van decreet bij de Cultuurraad ingediend worden. Zij hebben betrekking op :

- het jeugdwerk en de jeugdverenigingen;
- het volksopvoedingswerk voor volwassenen in verenigingsverband en in internaatsverband;
- de amateuristische kunstbeoefening;
- de vorming van leiders (kaderopleiding).

Het opvoeren van de kredieten moet het socio-cultureel werk in staat stellen te beantwoorden aan de **huidige moderne vereisten** en aan de **toekomstige** opgaven waarvoor de verschillende werksoorten in de snelle evolutie van de samenleving geplaatst zullen worden,

Het ontwerp van decreet tot subsidiëring van de erkende culturele centra door het verlenen van weddetoelagen komt tegemoet aan de bekommernis om de kansen tot deskundige begeleiding van het plaatselijk cultureel werk te verhogen.

4° De **verdere uitbouw** van de noodzakelijke **infrastructuur** :

- culturele centra;
- kleinere trefcentra.

Het regeerakkoord vermeldt het vrijkomen van financiële middelen voor een investeringsbeleid in de culturele sector.

5° Samenwerking met andere departementen, in het bijzonder met dat van Nationale Opvoeding.

Wat de sport, de lichamelijke opvoeding en het openluchtlevens betreft, lijdt het geen twijfel dat in onze welvaartsmaatschappij de sport en het openluchtlevens een belangrijk aandeel opeisen in de vrijetijdsbesteding. Daarom dient de Staat ook te voorzien in de nodige middelen om een doelmatig sportbeleid mogelijk te maken.

Daartoe beschikt men thans over de kredieten ingeschreven op de gewone begroting en de fondsen beschikbaar gesteld op het Nationaal Sportfonds. De kredieten beschikbaar op het Nationaal Sportfonds, zullen, voor zover hun herkomst nationaal is, worden verdeeld tussen de beide besturen voor de lichamelijke opvoeding, de sport en het openluchtlevens, op basis van de verdeelsleutel welke in de andere cultuursectoren gebruikt wordt.

Ofschoon de bedragen uitgetrokken op de gewone begroting 122 182 000 frank belopen, tegenover 108 200 000 frank voor 1973, (hetzij een vermeerdering van ongeveer 14 000 000 **frank**), toch moeten wij vaststellen dat de kredieten voor de eigenlijke aanmoediging van de sport, de lichamelijke opvoeding en het openluchtlevens, met ruim 2 550 000 frank beneden het peil van 1972 blijven. Inderdaad voor 1973 werden de meeruitgaven voor personeels- en administratiekosten op 48 232 000 frank geraamd, hetzij 16 482 000 frank méér dan in 1972.

Het komt ons nochtans noodzakelijk voor, de vroeger ingeslagen weg van werkingstoelagen voor sport- en speelpleinen, en het toekennen aan sportclubs onverminderd verder te zetten; de daartoe noodzakelijk geachte kredieten komen voor op de gewone begroting.

Om een voortdurend sportbeleid te voeren, zoals in vele ons omringende landen, zullen de middelen van het Nationaal Sportfonds nochtans in ruime mate moeten vermeerderd worden.

De toelagen aan de nationale sportbonden, aan de regionale bonden, aan de jeugdbewegingen, aan de schoolse en universitaire bonden en aan het Belgisch Olympisch Comité worden op het peil van 1972 behouden.

Voor de verdeling der toelagen aan de nationale sportbonden is de vroegere reglementering nog van kracht; de verdelingscriteria voor de toelagen aan regionale bonden, de jeugdbewegingen en de schoolse en universitaire bonden, moeten op objectieve wijze worden vastgesteld; een ontwerp van decreet is in dat verband in voorbereiding.

Een speciale inspanning zal gedaan worden voor de betoelaging van het sportmateriaal, de propagandatoelagen voor sportmanifestaties en de inrichting van monitorcursussen.

Om te voldoen aan de behoeften van de permanente initiatiekampen, de sportkampen en de vakantiekampen, is een steeds groter aantal sportmonitoren trouwens noodzakelijk.

Anderzijds zal de voorbereiding van onze topatleten de bijzondere aandacht blijven genieten; de van overheidswege toegekende steun aan de representatiesport vindt trouwens zijn verantwoording in de bedoeling de sportbeoefening door het voorbeeld meer ingang te doen vinden. Ook daarom zullen de inspanningen ter bevordering van de massasport verder volgehouden worden.

Een ruime voorlichting over de sportkampen van het BLOSO en de permanente initiatiecentra zal doorgevoerd worden; speciale aandacht wordt besteed aan nieuwe initiatieven zoals de scholencompetities, speciale cursussen voor zwemmen en mini-basket voor onderwijzers e.a.

De verschillende Rijkssportcentra moeten volgens een vast plan verder opgebouwd en uitgerust worden om te voldoen aan de steeds stijgende behoeften. Ten slotte zal er een bijkomende inspanning worden gedaan ten behoeve van de groeperingen en clubs die zich inlaten met de bevordering van de sportbeoefening voor minder-validen.

Bij de uitbouw van de Rijkssport zal verder aandacht worden besteed aan de accommodatie voor minder-validen.

Ook de sportbeoefening voor de mensen van de derde leeftijd zal worden aangewakkerd en gestimuleerd.

In het raam van de recreatie-sportbeoefening zal bovendien gestreefd worden naar een ruimere subsidiëring van culturele en sport-animatoren voor gezins- en jeugdvakanties.

Ontegensprekelijk geven al deze initiatieven een grote stuwkracht aan de sportbeoefening, en zullen zij een weerslag hebben op de begroting voor de sport en de lichamelijke opvoeding.

2. Bespreking.

Door verschillende leden werden vragen gesteld over :

- de betoelaging van de Vlaamse cultuur in en rond Brussel;
- de betoelaging van wat de vakbonden op het stuk van de volwassenvorming doen ten bate van de arbeiders;
- de activiteit van de turnbonden, die gedwarsboemd worden door de Koninklijke Belgische Turnbond;
- de te late uitbetaling van de toelagen aan de verenigingen voor jeugdwerk en aan de sportverenigingen;
- de noodzakelijkheid om de jeugthuizen naar behoren te inspecteren.

Verder legden verschillende leden de nadruk op de noodzakelijkheid van een ruime democratisering van de cultuur en de sport. Ook de culturele activiteit van de gehandicapten kwam ter sprake.

In antwoord op de bekommernissen van de leden, verstrekten de Minister van de Nederlandse Cultuur de volgende inlichtingen.

Wat het opbouwwerk betreft, werden drie experimenten gesubsidieerd.

In verband met de rechtstreekse subsidiëring van het Vlaams Cultureel leven in en rond Brussel, werd een bijzondere werkgroep opgericht die de taken **zal af-**

bakenen en adviezen zal verstrekken. Reeds nu wordt hulp verstrekt aan het Contact- en Cultuurcentrum te Brussel, aan de plaatselijke culturele raden en aan de Vlaamse verenigingen te Brussel.

Er wordt ook hulp aan de Vlaamse initiatieven rond Brussel (Dilbeek, Strombeek enz.) verleend.

Het vormingswerk door de vakbonden wordt te weinig betoelaagd gelet op de beperkte gelmiddelen.

Een vijfjarenplan voor het jeugdwerk wordt opgesteld.

De Minister meent dat polyvalente centra te verkiezen zijn boven speciale huizen voor jongeren, volwassenen en bejaarden. Hij bevestigt dat ten gevolge van de toeneming van het aantal jeugdhuisen, de toelage per jeugdhuis daalt. Ook hij is van oordeel dat een inspectie op de jeugdhuisen noodzakelijk is.

Alhoewel de klemtoon ligt op de democratisering, meent de minister toch dat de elitaire cultuur van belang kan zijn; hij denkt hierbij aan het Festival van Vlaanderen.

Hij is van oordeel dat zowel in de infrastructuur als in de mensen moet worden geïnvesteerd (gebouwen, monitoren).

Wat de objectieve criteria betreft, is een voorontwerp in de maak.

Het Kasteel te Steenokkerzeel wordt vooral gebruikt voor volksontwikkeling. Het staat ook open voor alle politieke partijen op eenvoudige aanvraag.

In verband met de educatieve T.V. onderzoekt een werkgroep de problemen van het T.V.-onderwijs en van de open universiteit.

Verder deelt hij mede dat de publikatie « Open Deur » aan alle gemeentebesturen wordt gezonden.

De Verslaggever,

H. ADRIAENSENS.

De Voorzitter,

J. HENCKENS.
